

College voor Toetsen en Examens

notitie

Reflectie van het CvTE op de betrokkenheid van docenten in het examenproces

---

Datum	3 december 2015
Van	Voorzitter CvTE
Aan	Staatssecretaris OCW
Kopie aan	

Geachte heer Dekker,

Als College voor Toetsen en Examens dragen wij namens de overheid de verantwoordelijkheid voor de waarborging van de kwaliteit en het niveau van de centrale toetsen en examens, en voor het in staat stellen van scholen en instellingen om de afname van deze toetsen en examens vlekkeloos te laten verlopen. De centrale examens vo maken daar een groot en belangrijk deel van uit. Op verzoek van de staatssecretaris en het lid Straus gaan we hier nader in op de betrokkenheid van docenten in het examenproces.

Uitgangspunt voor het functioneren van alles wat het CvTE doet, is het participatiemotief. Dat betekent: kennisdeling met, betrokkenheid bij en deelname van onderwijsprofessionals uit het vo en aanpalende onderwijssectoren in alle fasen van de examencyclus. Het is een blijvende ambitie van het CvTE om zoveel mogelijk in verbinding met de onderwijspraktijk te blijven staan. Feedback wordt actief georganiseerd en gewaardeerd. Deze wisselwerking bevestigt en versterkt het draagvlak voor centrale examinering.

Op dit moment maken docenten en andere professionals uit het onderwijs deel uit van de landelijke commissiestructuur die zorgt voor de totstandkoming van producten in het examenproces, zoals eerder in deze brief beschreven. In het examenproces is logischerwijs maar een deel van de docentenpopulatie vertegenwoordigd. Ingaand op de vragen van mevrouw Straus: de vakverenigingen spelen zeker een rol bij het bepalen van de inhoud van examens. Vakverenigingen, de koepel van vakinhoudelijke verenigingen de Federatie van Onderwijsinhoudvakorganisaties (FvOv) én de onderwijsbonden AOb en CNV Onderwijs worden systematisch als aanleverende partijen betrokken bij de werving van docenten voor deelname in de landelijke commissiestructuur voor de totstandkoming van examens. Deze partijen zijn belangrijke stakeholders voor het CvTE als het gaat om het krijgen van toegang tot docenten. Docenten en andere geïnteresseerden die niet in commissies terechtkomen, kunnen altijd reageren op werkversies van examenprogramma's die SLO publiceert of op conceptsyllabi die via Examenblad.nl worden gepubliceerd. Zij hebben daarmee een mogelijkheid om op belangrijke momenten in het proces invloed uit te oefenen en hun ideeën kwijt te kunnen.

Het staat vakverenigingen vrij om de werving van docenten naar eigen inzicht te organiseren. Niet alle vakverenigingen organiseren dit op gelijke wijze. Ditzelfde geldt voor universiteiten en hogescholen, die niet altijd de mogelijkheden etaleren die de commissies docenten kunnen bieden. Het CvTE heeft het sterke besef dat het examenproces dynamisch is en dat de participatie van onderwijsprofessionals hierin blijvende aandacht vraagt. Het CvTE spant zich in om de docentenpopulatie zo goed mogelijk te bereiken. Daarom heeft zij recent hernieuwde aandacht gevraagd voor de werving van docenten en hierover afspraken gemaakt met de aanleverende partijen. Daarvan maakt deel uit dat er meer aandacht is voor de werving van jonge docenten en niet-leden van de toeleverende organisaties.

Om niet alleen afhankelijk te zijn van andere partijen voor het bereiken van docenten verkent het CvTE momenteel de mogelijkheden om docenten in de toekomst rechtstreeks te benaderen. In samenwerking met de Onderwijscoöperatie wordt gekeken in hoeverre het in de toekomst op te richten lerarenregister hierin een rol kan spelen. Daarnaast onderzoekt het CvTE hoe de bekendheid met de mogelijkheid tot deelname in het examenproces bij de opleidingsinstituten hbo en wo kan worden vergroot, evenals de aandacht voor het inpassen van docentvaardigheden met betrekking tot toetsing en examinering binnen het curriculum van de lerarenopleidingen.

Het CvTE is met de staatssecretaris van mening dat het belangrijk is om het examenproces en de bijbehorende procedures goed onder de aandacht te brengen en transparanter te zijn over hoe die werken. Het CvTE heeft in opvolging van de aanbevelingen uit het evaluatierapport over zijn functioneren de wisselwerking met het onderwijsveld als één van drie thema's van aandacht voor de komende jaren benoemd, zoals gecommuniceerd aan uw Kamer in de reactie van het CvTE van 19 mei 2015 op de evaluatie van het CvE 2009-2014.[1] Binnen dat kader is het CvTE steeds meer bezig met transparantie en zichtbaarheid. Dat wordt vorm gegeven door te investeren in de externe communicatie over het examenproces, maar ook door de oprichting van het Examenloket, het Platform voor Examensecretarissen en de examenlijn waar docenten met vragen over examens terecht kunnen.

Daarbij is het belangrijk ons te realiseren dat in dit systeem altijd sprake blijft van vertegenwoordiging door docenten namens een doelgroep. Een doelgroep die divers is qua samenstelling en ook wat betreft opvattingen binnen vakgebieden. Er zullen altijd docenten zijn die zich niet zullen herkennen in de inhoud van de producten die hun collega's hebben opgesteld. Het is inherent aan dit systeem dat we dit niet altijd tot ieders tevredenheid kunnen beslechten, maar het CvTE wil – waar mogelijk- zo goed mogelijk ruimte bieden aan de uitwisseling van standpunten en streeft naar breed draagvlak. Desondanks hebben we gezien dat dit kan leiden tot een veelheid aan signalen van individuele docenten die rechtstreeks bij het CvTE of bij de leden van uw Kamer terechtkomen.

In het kader van de uitvoering van de motie Jadnanansing bereidt het CvTE een onderzoek voor naar de validiteit van examens. Dit zal door een onafhankelijke partij in 2016 worden uitgevoerd. De Inspectie van het Onderwijs wordt bij dit onderzoek betrokken, zoals bij de totstandkoming van de onderzoeksopzet.
In de eerste onderzoeksfase zal worden gekeken naar de wijze waarop het CvTE klachten over de centrale examens afhandelt en in de tweede fase worden één of meerdere centrale examens onderzocht op hun inhoudsvaliditeit.

[1] Kamerstukken 2014-2015, Reactie 'Evaluatie College voor Examens', kst-34000-VIII-94, blg-512296.

Naar aanleiding hiervan wordt bekeken of een regelmatige herhaling van een dergelijk onderzoek gewenst is. Uiteraard zal uw Kamer geïnformeerd worden over de onderzoeksresultaten.

Tot slot nodigt het CvTE onderwijsprofessionals uit op om welke manier dan ook actief deel uit te maken van het examenproces. Dat kan door te reageren op de producten die onderwijscollega's maken of door interesse voor lidmaatschap kenbaar te maken bij een vakvereniging waartoe men behoort. Het College is ervan overtuigd dat versterking van participatie uit de onderwijspraktijk in grote mate bepalend is voor het succesvol uitvoeren van de hoofdtaak van het College: het waarborgen van het niveau en de kwaliteit van de centrale examens in Nederland.

Drs. P.J.J. Hendrikse, voorzitter